7/6685

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 8736 30 Haziran 2005
KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Konya Milletvekili Atilla KART tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevcih edilen 7/6685 esas sayılı **yazılı soru önergesinde** yer alan hususlara ilişkin sorulara verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur:

İlgi : (a) 7/5765 esas sayılı yazılı soru önergem.
(b) Sn. Maliye Bakanı Kemal UNAKITAN imzalı 12.05.2005 tarih ve 6640 sayılı cevap.

İlgi (a) önergeyle;

Seydişehir Eti Alüminyum A.Ş.'nin menkul, gayrimenkul mallarıyla hak ve alacaklarının değeri sorulduktan sonra, özelleştirme sürecinden evvel alınması gereken ham maddeler ve mevcut stok durumu sorulmuştur. Ayrıca alümüna, elektrolizhane, sıcak haddehane ünitelerinin sadece bu tesislerde bulunduğu, bunların stratejik nitelikte olduğu göz önüne alındığında bu durumun ihale şartnamesinde neden değerlendirilmediği sorulmuştur.

Sn. Maliye Bakanı tarafından ilgi (b) ile verilen cevapta maalesef çoğu gerçekler gizlenmiş veya saptırılmıştır. Sn. Maliye Bakanı çoğu noktada da kamuoyunu yanıltmaya her nedense ısrarla devam etmiştir.

Bu bilgiler ve değerlendirmeler karşısında aşağıdaki hususların açıklık kazanmasını bir defa daha talep etmek gereği doğmuştur.

SORU 1- İlgi (a) önergede varlıkların gerçek değerleri sorulmasına rağmen, verilen cevapta bunların neden sadece bilanço değerleri bildirilmiştir?

Değer tespit çalışmalarının ihaleye çıkarılmadan önce tamamlanması gerekirken, şirkete ilişkin değer tespit çalışmalarının halen devam etmekte olması hangi gerekçeyle açıklanabilir?

İlgi (a) önergede mamul madde stokları sorulmasına rağmen bu konu neden cevaplandırılmamıştır? Mamul stok ve piyasa alacaklarının değeri nedir?

7/6685

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 8736 30 Haziran 2005
KONU :

-2-

CEVAP 1- 4046 Sayılı Kanunun 18'inci maddesinin (B) bendinin (c) fıkrasında "....değer tespit sonuçları kuruluşun özelleştirilmesine ilişkin ihale sonuçlarının onaylanmasını müteakip İdarece kamuoyuna duyurulur" hükmü yer almaktadır. Eti Alüminyum A.Ş.'nin %100 kamu hissesinin blok satış yoluyla özelleştirilmesi için açılan ihale 17.06.2005 tarihinde teknik olarak sonuçlanmıştır. İhale sonuçları onay için Rekabet Kuruluna gönderilmiştir. Rekabet Kurulu onayını müteakip, Özelleştirme Yüksek Kurulu onayına sunulacaktır.

Değer tespit çalışmalarına ihaleye çıkılmadan önce başlanmıştır. Değer Tespit Komisyonunun Nihai Kararı, ihalenin teklif verme tarihinden önce İhale Hizmetleri Daire Başkanlığına kapalı ve imzalı zarf ile gönderilmiştir.

STOKLAR	TON	ORT.FİYAT (YTL)	TUTARI (YTL)
ALÜMİNA	6.053,688	480,21	2.907.041,51
SÜLFAT	1.846,398	326,70	603.218,23
YUVARLAK İNGOT	1.990,587	2.213,75	4.406.661,97
ALAŞIMLI KÜLÇE	107,924	2.985,75	322.234,08
ALAŞIMSIZ KÜLÇE	304,028	2.658,87	808.370,93
T.İNGOT	6.596,196	2.613,25	17.237.509,20
T.İNGOT (ECG)	187,637	2.825,54	530.175,85
PROFİL	41,999	4.513,19	189.549,47
SICAK LEVHA	238,087	3.398,39	809.112,48
SICAK RULO	84,709	2.847,92	241.244,46
SOĞUK LEVHA	193,500	3.701,75	716.288,63
ŞERİT	201,566	3.608,10	727.270,28
METALİK FOLYO	41,735	5.323,55	222.178,36
KAĞITLI FOLYO	28,199	5.390,00	151.992,61
TOPLAM	**17.916,253**		**29.872.848,05**
HİDRAT	**3.133,024**	**292,15**	**915.312,96**
GENEL TOPLAM	**21.049,277**		**30.788.161,01**

Stok miktarı Nisan 2005 sonu itibariyle ve ortalama satış fiyatı üzerinden tutarları tespit edilmiştir.

./..

716685

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 8736
KONU :

30 Haziran 2005

ALACAKLAR		TUTARI (YTL)
İLGİLİ KİŞİ, KURUM BAZINDA	120 HESAP	
ÇELİKLER AL.PLASTİK SAN.		687.740
SEYPAK AMBALAJ KONF.		483.446
TC.ANKARA BEL.ASKİ		424.004
AL.ALÜM.SAN.VE TİC.A.Ş.		407.197
ÖZEN AL.SAN.VE TİC.A.Ş.		387.132
ÖZEN METAL SAN TİC.A.Ş.		377.156
MODERN JORDANIAN CO.		295.987
KONYA KONALSAN ALÜM.		284.440
TUNCEL METAL SAN TİC.A.Ş.		277.994
AK ALÜMİNYUM SAN.		247.183
OKYANUS AL.SAN.		239.320
DİĞERLERİ		3.309.356
ALACAK TOPLAMI		**7.420.955**

BORÇLAR		TUTARI (YTL)
İLGİLİ KİŞİ, KURUM BAZINDA	320 HESAP	
ASİL ÇELİK SAN.TİC.A.Ş		306.154
ABB ELEKTRİK SAN.		209.401
S.S. S.ŞEHİR TAŞIYICILAR KOOP,		169.884
BÜL-KOÇ İTH.MAD.TURİZM		151.796
AHMET ÖZDEMİR SEYAH.		150.000
MEN-KAY YAPI MAL.İNŞ		68.779
DEĞERLİ ALÜMİNYUM		57.942
KONYA SELÇUKLU KROM MAĞ.		48.024
DİĞERLERİ		543.127
BORÇ TOPLAMI		**1.705.107**

Not: Stoklar hariç diğer parametreler 13.06.2005 tarihi itibariyle düzenlenmiştir.

./..

7/6685

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 8736
KONU :

30 Haziran 2005

-4-

SORU 2- Yurtdışından ithal edilen ham maddelerin stokları kritik seviyenin altına düşmüş olmasına, temin süreleri en az 6 ay olan bu ham maddelerden taş kömürü ziftinin henüz sözleşme aşamasında olduğu, petrol koku ile ilgili ihale sürecinin devam ettiği ve bunların nakliyesinin bile en az 2-3 ay devam edeceği göz önüne alındığında, bu durumun fabrikanın kapanması veya üretimin durması sonucunu yaratabileceği neden öngörülememiştir? Böyle bir sonucun önlenmesi için, ekstra ödeme yoluyla ve tırlar ile nakliye yapılması yoluna gidilecek midir?

CEVAP 2- Yurt dışından ithal edilen 8.000 ton Petrol Koku ihalesi 25.05.2005 tarihinde yapılmış olup, siparişe bağlanmıştır. Taş Kömürü Zifti ve diğer hammaddelerde halihazırda bir problem bulunmamaktadır.

Şirket ihale sürecine uygun bir şekilde hammadde temin etmeye çalışmaktadır.

SORU 3- İlgi (b) cevabın 3. bölümünde ihale şartnamesinde sadece külçe alüminyum üretiminin devamından söz edilmiş ise de, bu şartın üretim için yeterli olamayacağı, sanayi için zorunlu olan sıcak haddehanenin de çalışması zorunluluğu hüküm altına alınması gerekirken, bu en önemli şartın gereği neden yapılmamıştır?

Bu stokların birbiri yerine ikame edilmesi mümkün olmadığına ve 5-6 ay evvelinden temin edilmesi gerekmesine göre, neden bunun gereği yapılmamıştır?

CEVAP 3- Şirket'in özelleştirme sonrasında da, en az bugüne kadar süregelmiş ortalama kapasite ile çalışmasını teminen Şirkete ait İhale Şartnamesine aşağıdaki madde konulmuştur.

Üretim Şartı:

Alıcı, Şirketin ülke ekonomisine katkısını sürdürmesini teminen Hisse Satış Sözleşmesinin imzalanmasını müteakip, 49 (Kırkdokuz) yıl süre ile en az 2.940.000 (ikimilyondokuzyüzkırkbin) ton (3 yılllık ortalama asgari 180.000 ton) sıvı alüminyum üretimi yapacaktır.

Ülkemizde alüminyum külçe üretimi yapan tek kuruluş Eti alüminyum A.Ş. olmasına rağmen, haddehane kısmındaki alüminyum ürünlerini üreten 400 den fazla büyüklü küçüklü özel sektör teşebbüsü bulunmaktadır. Sıvı alüminyum üretim şartı;

1. kesintisiz enerji verilmesini,
2. anot pasta ünitesinin çalışmasını,
3. alümina fabrikasının üretimine devam etmesini,
4. buhar santralinin kompresör ve su sirkülasyonu ünitelerinin sürekli çalışmasını,
5. üretilen sıvı alüminyumun depolanması mümkün olmadığından dökümhane ünitesinin de çalıştırılmasını zorunlu hale getirerek, tesisin büyük bir kısmında üretimin devamını sağlamaktadır.

./..

7/6685

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 8736 30 Haziran 2005
KONU :

Kurulu Kapasite ve Kapasite Kullanım Oranlarına bakıldığında;

	Kurulu Kapasite (Ton/Yıl)	Kapasite Kullanım Oranları (%)			
		2001	2002	2003	2004
Boksit	461.400	49,96	59,62	75,20	75,51
Hidrat	340.000	75,32	79,60	83,88	88,32
Alümina	200.000	73,00	76,43	80,34	85,00
Alüminyum Sülfat	35.000	58,20	62,60	61,86	31,20
Sıvı Alüminyum	60.000	102,88	104,17	105,23	106.67
Döküm Ürünleri	76.000	83,80	84,62	85,32	87,77
Hadde Ürünleri	75.000	31,68	34,70	27,61	33,54

Hadde ürünlerinin son dört yılın kapasite kullanım oranlarının ortalaması yaklaşık % 32'dir. Ayrıca, bu bölümde üretilen ürünlerin karlılık oranları nispeten çok daha yüksek olduğu için, özel teşebbüs her halükarda buranın kapasitesini artırmak için çalışmak zorundadır.

SORU 4- 110 milyon Dolarlık yatırım şartı neden modernizasyon şartına bağlanmamıştır? Alıcı firmanın bu yatırımı fabrika dışında, Antalya'da herhangi bir yatırım olarak yapması nasıl engellenecektir?

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının 27 Ağustos 2003 tarih ve 1464 sayılı önerge cevabında, modernizasyon konusunda Rus ve Çin Firmalarının makul, ciddi ve somut tekliflerinin bulunduğu belirtilmiş olmasına rağmen, bu teklifler neden değerlendirilmemiş ve sonuçlandırılmamıştır?

CEVAP 4- Oymapınar HES'in işletme hakkı süresi ile üretim şartı süresinde paralellik sağlanmış olup, 110 Milyon ABD Dolarlık yatırım şartı, Şirketin 49 yıl boyunca üretime devam edebilmesini sağlayabilecek idame yatırımlarıdır. Ayrıca, Şirket entegre bir tesis olup, modernizasyon yatırımları için çok sayıda alternatif seçenekler bulunmaktadır. Bu nedenle; alıcının, Şirketteki üretim modeline göre yatırım seçeneğini kendisinin belirlemesi daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığında bulunduğu söylenen modernizasyon ile ilgili bir belge Özelleştirme İdaresi Başkanlığında bulunmamaktadır.

./..

7/6685

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 8736 30 haziran 2005
KONU :

-6-

SORU 5- Modernizasyon ile yıllık sıvı alüminyum üretiminin 110 bin tona çıkacağı sabit olmasına göre, bu şart alıcı firmaya neden dikte ettirilmemiştir? Neden mevcut 60 bin tonluk kapasiteyle yetinilmiştir?

CEVAP 5- Yüksek miktarlarda elektrik enerjisi tüketen Eti Alüminyum A.Ş. (Şirket)'in elektrik ihtiyacının karşılanması için eş zamanlı olarak Oymapınar Hidroelektrik Santrali projelendirilmiştir. Ancak, Oymapınar HES'in bu amaca uygun olarak devreye alınması mümkün olmamıştır. Şirket'in sıvı alüminyum üretim maliyeti içindeki elektrik payı 2002 yılında %49'a yükselmiştir. Dünyada rekabet eden diğer alüminyum işletmelerinin elektrik maliyetlerinin 1-2 kwh/cent arasında olmasına karşılık, Şirket'in sübvansüyonlu elektrik maliyeti 4,4 kwh/cente tekabül etmektedir. Bu itibarla, Şirketin elektrik tüketimini karşılamak amacıyla anılan Baraj Özelleştirme Yüksek Kurulunun 08.09.2003 tarih ve 2003/53 sayılı kararı ile özelleştirme kapsam ve programına alınmıştır. Dolayısıyla, yapılan bu işlem ile Şirketin enerji maliyetlerinin dünya ortalamalarına yaklaşması sağlanmıştır.

Bilindiği üzere Oymapınar HES mevsim koşulları müsait olduğu sürece Seydişehirdeki tesislerin mevcut kapasitesinin (65.000 ton/yıl) ihtiyacı olan ortalama yıllık 1.170.000.000 kwh enerjiyi ancak karşılayabilmektedir. Şirketin mevcut kapasitesinin elektrik enerjisi ihtiaycını yaklaşık başa baş karşılayan Oymapınar Hidroelektrik Santralinin elektrik üretimi Şirketin kapasite artırımı sonrasında elektrik ihtiyacını karşılayamayacaktır.

SORU 6- Türkiye Kalkınma Bankasının 1998 yılında, Oymapınar ve maden sahaları hariç olmak üzere Seydişehir ile ilgili olarak yapmış olduğu değer tespitinin 235 milyon Dolar olduğu yolundaki bilgiler doğru mudur?

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının, Kalkınma Bankasına yaptırmış olduğu değer tespiti içeriği ve tutarı nedir? Neden bunların sadece bilanço değerleriyle yetinilmekte, gerçek değerleri kamuoyundan gizlenilmektedir?

Bu gerçek değerlendirmenin, ihaleden evvel bitirilmiş ve açıklanmış olması gerekirken, neden gizli tutulmaktadır?

CEVAP 6- Türkiye Kalkınma Bankasının 1998 yılında yaptığı değer tespit çalışması İdaremizde bulunmamaktadır. Ancak, Şirkete ilişkin yeni hazırlanan değer tespit raporunun hazırlanmasında gene Türkiye Kalkınma bankası A.Ş. danışman firma olarak çalışmış ve Değer Tespit Komisyonu çalışmalarında Türkiye Kalkınma Bankasının hazırladığı raporu baz almıştır.

4046 sayılı kanunun 18. maddesi (B) bendi (c) fikrasında "Komisyonun Görevleri:

7/6685

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 8736
KONU :

30 Haziran 2005

-7-

değeri, fiyat/kazanç oranı, piyasa kapitalizasyon değeri, piyasa değeri/defter değeri, ekspertiz değeri, fiyat/nakit akım oranı metotlarından en az *(1.8.2003 Tarih ve 4971 sayılı Kanunla Değişik) ikisini* uygulamak suretiyle yürütür." hükmü yer almaktadır. İdaremizin yaptığı değer tespit çalışmaları yukarıda bahsedilen kanun maddesi çerçevesinde yürütülmektedir.

Değer Tespit Komisyonu, teklif alma tarihine kadar şirket hisselerinin değerini etkileyebilecek değişiklikleri dikkate alarak, çalışmalarını teklifler alınmadan önce bitirerek, İhale Hizmetleri Daire Başkanlığına sunar.

SORU 7- Sn. Başbakan'ın Sual Holding Başkanı Vekselberg ile Nisan 2003 tarihinde yapmış olduğu kamuoyuna yansıyan görüşme hakkında 9. önergeye rağmen neden bilgi verilmemektedir? Bu görüşme neden gizlenmektedir? Yine Nisan 2003 tarihinde tesisin sahte plakalı araçlarla ziyaret edildiği ve tesise ait bilgi odası kapsamındaki gizli bilgilerin verildiği yolundaki sorularımıza 9. önergeye rağmen neden cevap verilmemektedir?

CEVAP 7- Konuya ilişkin olarak, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kayıtlarında herhangi bir bilgi ve belge bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı